

čo mal odvolací súd z úradnej povinnosti vziať do ohľadu (§ 499 O. p. p.) a ponevač to neučinil, lež rozsudok prvostupňového súdu po meritornej stránke prezkúmal, bolo treba — v rámci dovolacej žiadostí žalovanej — rozsudok odvolacieho súdu v smysle §§ 540, 543, 505 O. p. p. s účinkom aj na rozsudok prvostupňového súdu účinnosti zbaviť, spor zastaviť a žalobníka v smysle §§ 543, 508 a 425 O. p. p. na znášenie prvo-, druhos- a trefostupňových útrat zaviazat.

Rozhodnutie najvyššieho súdu v Brne zo dňa
21. septembra 1921, čís. Rv. III. 236/12-2.

Dr. Hynek Mirster.

Faktura zaslaná komitentom komisionári nemôže založili soud § 88. odst. 2. j. n.

Julius P., obchodník v K., obstarával obchody komisionářské pro Jindřicha R., továrníka ve V. a přijal od něho bez námitky fakturu na zboží do komise dané, opatřenou poznámkou »Splatno a žalovatelně ve V.« Byv pak žalován u okresního soudu ve V., namítl místní nepříslušnost.

Okresní soud omezil řízení na námitku místní nepříslušnosti, zjistil, že šlo skutečně o obchod komisionářský a námitce vyhověl z důvodu: Faktura, daná komitentem komisionáři, nevyjadřuje skutečné pohledávky, nýbrž jest pouze podkladem pozdějšího vyúčtování (t. zv. faktura konsignační). Zboží nebylo zasláno též osobě, které zněla faktura. Z obou důvodů nebyla faktura způsobilou, založiti soud § 88 odst. 2. j. n.

Soud rekurzni vyhověl rekursu žalobcovu a zamítl námitku: V zákoně není stanovené, že zboží musí být zasláno též osobě, jako faktura, nýbrž jen, že účet musí být zaslán současně se zbožím, neb před dojítím jeho. Konsignační faktura jest jako každá jiná podkladem pohledávky a odpovídá-li jinak požadavkům § 88 j. n., jest soud faktury dán.

Najvyšší soud vyhověl dovolací stížnosti žalovaného. Důvod: Obě nižší stolice vycházejí ze zjištění, že mezi stranami šlo o obchod komisionářský a že faktura žalobcem žalovanému zaslaná týkala se obchodu komisionářského. Pak ale nejde o fakturu obchodní ve smyslu § 88 odst. 2 j. n., totiž obchodní účet daný dodavatelem na zboží, jež kupci dodává, nýbrž o pouhé písemné oznámení komitenta komisionáři o provedení obchodu uzavřeného jménem komisionárovým na účet komitentův. První soud proto právem námitce místní nepříslušnosti své vyhověl a bylo

k důvodné dovolací stížnosti žalovaného usnesení soudu prvého obnoviti s dodatkem, že žaloba, jako u nepříslušného soudu podaná, se odmítá.

Rozhodnutí nejvyššího soudu z 20. listopadu 1921, č. j. R I 1159/21-I.*)

Dr. Kraus.

HOVORNA.

Okres. kom. Rudolf Seidel:

Evidence obyvatelstva.

Dosavadní evidence obyvatelstva, jak jsme ji převzali od starého Rakouska, jest velmi těžkopádná, obtížná a nepraktická. Matriky narozených a zemřelých vedou duchovní správcové několika církví pro své příslušníky a okresní správy politické pro osoby bez vyznání, jakož i pro osoby, které nepatří k žádné náboženské společnosti státem uznané. Podobně se vedou knihy sňatků. Při dnešních poměrech náboženských společností, kdy občan třebas několikrátě přestoupí z jedné církve do druhé, stává se často, že pak ani neví, kde vlastně má narozené dítě přihlásiti a kde se má hlásiti o výtahy z matrik. Kontrola jest tu také velmi obtížná.

Dnešní vláda má ve svém programu také úpravu poměru mezi státem a církvemi, která se má provésti na jaře 1922. Zajisté bude při tom upravena také palčivá otázka vedení matrik a tu si dovoluji přispěti několika poznámkami k této úpravě:

Jisto jest především, že by bylo pro celý právní život velmi praktické, kdyby zde byly záznamy, které by nám poskytly všecka data, jichž v tom kterém případě potřebujeme. Nejčastěji se ptáme, kde se občan narodil, kdy se narodil, kam patří domovským právem, byl-li trestán, jeli svoboden či ženat. Domovské právo jest často příčinou dlouhého řízení, spisy domovské jsou nejtlustšími akty správních úřadů. Je stále ještě velké procento občanů, kteří nevědějí, kam přísluší domovským právem. Zda je občan zachovalý, má nám říci domovská obec, které se dává o každém trestu věděti státním zástupcem. Je-li starosta svědomitý, můžeme se na tyto záznamy spolehnouti. Je-li občan svoboden, ženat, vдовec nebo rozveden, kde se toho spolehlivě dovíme? Narozen v X, tam o tom není záznamu. Domovským právem přísluší do Y, ne-

*) Srov. také rozhod. ze dne 17. listopadu 1907 č. 12.136, Glaser-Unger N. F. č. 3902, (viz Neumann, komentář, 2. vyd. str. 247).